

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 25. Propria Christianorum virtus humilitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

S. XXIV.

Remedia impatientiae.

Multa sunt negotia & officia, quæ aggredi, & quibus fungi oportet; multa hominum consortia, quibus cogimur interesse: vixque fieri potest, ut omnia ex animi nostri sententia eveniant, & omnes nobiscum consentiant. Idcirco summâ curâ advertendum, ne animi excessâ tranquillitate in impatientiam labamur. Id autem assequemur, præparato & præmunito animo earum rerum consideratione, quæ in singulis negotiis, officiis, & congressibus contingere solent, nec possunt à nobis immutari, aut impediri. Nam si dura quæque, injucunda, & molesta, quæ res ferè singulas concomitantur, antea prævisa fuerint, & ad illa æquo animo ferenda parati simus, omnem facile commotionem & mentis ægritudinem evitabimus. Hoc præcipuum opus est, cui sedulo incumbere oportet, ut rebus scilicet exterioribus, prout exigat earum natura, utamur. Illarum autem natura fert, ut nobis serviant, non dominantur; ut multis casibus obnoxia & extra nostram potestatem sint: & idè virum sapientem sui que propositi tenacem, de solido mentis statu nunquam dejiciunt. Si quis eum abducatur, si facultates eripiat, si dignitate privet, si tormentorum, vel mortis metum incutiat, non vincitur, non cedit, non læditur, quia dudum cogitavit, & didicit hæc omnia extra se esse. Opiniones perturbant hominem, non res. Nemo angitur, nemo luget, nemo tremit, nemo expavescit, nisi qui appetit, aut timet aliquid, quod penes ipsum non est. Martyres Christi diversis tormentorum generibus dilacerati inter fatigatos carnifices invictam animi patientiam constantissimè tenuerunt: ipsis quoque pueris, ac mulieribus nec flagella, nec succensæ fornaces gemitus exprimere potuerunt. Verberari poterant, & occidi, non vinci: nam quæ tyranni dare poterant, vel auferre, ipsi spernebant, utpote extra se posita. Virtutem verò animi nemo illis eripere potuit, quia extra regum, & tyrannorum potestatem est.

S. XXV.

Propria Christianorum virtus humilitas.

Clamat verbum Dei, fons Sapientiæ, clamat omnium virtutum magister, & auctor, & dicit, *discite à me* (*Matth. 11:29.*) Magnum aliquid audituri sumus, quis est enim qui dicit, *discite à me*? Ille est qui fecit cælum & terram, qui omnia produxit è nihilo, qui dixit de tenebris lucem splendescere. Numquid docebit nos hæc eadem facere, & novum mundum creare? sed solus Deus hæc facit. Dicit ergo, ut ab illo discamus quod ipse propter nos factus est, *qui cum in forma Dei esset semetipsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo* (*Philipp. 2.*) Discite, inquit, à me non mortuos suscitare, non daemones expellere, non leprofos mundare, non cæcis lumen, surdis auditum reddere, non sicco vestigio pelagi undas calcare, sicut quidam fecerunt, quibus hanc gratiam donavi; sed *discite à me quia mitis sum, & humilis corde.* Noluit docere, quod ipse non esset, noluit jubere, quod ipse non faceret. Ad hoc redigit omnes thesauros scientiæ, & sapientiæ suæ, ut disceremus ab ipso humiles esse. Adeo res magna est & difficilis humilem esse, ut omnino disci non posset, nisi ab illo qui maximus est. Non enim posset humana superbia tumore deposito humilis fieri, nisi ab illo sanaretur, qui, cum Deus esset, *humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis* (*Philipp. 2:8.*) Est igitur humilitas propria, & præcipua Christianorum virtus, superbis Philosophis ignota, quam præ cæteris Christus docuit verbo, & exemplo; ut in novitate vitæ ambulantes ad præmium supernæ vocationis post ipsum properemus, sedulo considerantes unde peregrinemur, quo tendamus, quantum viæ egerimus, quibus præsidis ad iter peragendum muniti simus. Nisi enim humilitas omnia quæcumque facimus & præcesserit & comitetur, & subsequatur, nunquam ad optatam metam pervenimus. Nobis quippe de aliquo bono opere gaudentibus, quidquid egimus inscit superbia, quæ etiam in rectè factis timenda est, ne quod laudabiliter operamur, ipsius laudis cupiditate amittatur. Quod si aliquando cogitationes nostræ nos aliquid esse suggererint, terra semper præsens est, quæ primæ nostræ originis nos admonet. Terra sumus, & mox in terram revertemur. Super hoc fun-

fundamento reliquarum virtutum ædificium construendum est: nam si quis gratiam miraculorum habeat, ita ut montes transferat, si variis linguis loquatur, si dono prophetiæ præditus sit, si omnes facultates suas egenis distribuerit, in maximo periculo labendi jugiter erit, extorquente illi superbiâ, quidquid laudabiliter fecit, nisi conscius infirmitatis suæ imminentem sibi ruinam semper timeat, & de se diffidens salutem suam cum timore, & tremore operetur. Vera Christianorum sapientia hæc est, ut discant humiles esse.

§. XXVI.

Homo per superbiam à Deo recessit, & ad illum per humilitatem redire debet.

Superbia vitium præ cæteris execrabile, & noxium ab Angelo tunc originem sumpsit, cum adversus Deum elatus ad seipsum eo deserto conversus est, bona sibi insolenter arrogans, quæ à creatore acceperat, ac si ipse sibi illorum fons, & auctor foret. Illius enim sunt apud Isaiam apostatica illa, & intolerabilem fastum indicantia verba, *In cælum conscendam, super astra Dei exaltabo solium meum, ascendam super altitudinem nubium & similis ero Altissimo* (Isai. 14: 13.) Idem & in homine contigit, qui serpentis dolo deceptus conditori suo æqualis esse concupivit, tanquam hoc haberet simile Deo, ut non nisi de propriis dives esset. Ideo scriptum est, *Initium superbiæ hominis apostatare à Deo, quoniam ab eo, qui fecit illum, recessit cor ejus* (Eccl. 10: 14.) & in sublimitate constitutus horribiliter dejectus est. *Initium igitur omnis peccati, ut eadem scriptura testatur, est superbia* (ibid.) quam veluti hæreditario jure à primo parente omnes accepimus, propriam excellentiam veluti scopum in omni actu, & cogitatione spectantes, à Deo averfi, & ad nos ipsos conversi, ut ergo ad illum revertamur, à quo per superbiam recessimus, contrariâ viâ humilitatis incedendum est. Basis verò seu fundamentum, super quod humilitas extruitur, propriæ fragilitatis & miseræ cognitio est, ut nimirum quisque cognoscat, & fateatur se nihil habere, nihil posse, nihil esse, nihil sibi deberi. Deus enim primi hominis corpus è limo terræ formavit, cui animam infudit è nihilo creatam, sui capacem, & præcla-

rrissimis gratiæ donis decoratam, quibus superveniente peccato spoliata, maculâ infecta est naturæ viribus indelebili. Pristino autem decori per gratiam Christi redemptoris restituta, rursus propriâ voluntate à justitia recedens deformis facta est, & Deo odibilis: & sic utique permaneret, nisi respiciens desuper Pater misericordiarum illam iterum à servitute peccati ereptam in libertatem, & pulchritudinem filiorum Dei vindicaret. Surgere verò post lapsum nemo potest, nisi qui profitetur Divini muneris esse quod surgit. Quis enim de massa perditionis discernit hominem, ut eum faciat vas in honorem, nisi gratia Dei per Jesum Christum? Quod si quis inaniter inflatus dicat, discernit me fides mea, discernit me oratio mea, discernit me justitia mea: occurrit Apostolus hæc dicenti, & ait, *Quid enim habes quod non accepisti, si autem accepisti, quid gloriaris quasi non acceperis* (1. Cor. 4: 7.) Idem quoque dicit, *Non quod sufficientes simus cogitare aliquid à nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est* (2. Cor. 3: 5.) Denique Redemptor noster ait, *Sine me nihil potestis facere* (Joan. 15: 5.) ut non gloriatur omnis caro in conspectu ejus, sed quemadmodum scriptum est, *Qui gloriatur, in Domino gloriatur*. Non enim gloriari possunt peccatores, qui non habent unde glorientur: neque justis, quia gloriam non habent, nisi in illo, cui concinunt, *Gloria mea & exaltans caput meum* (Psal. 3: 4.) Sed numquid aliquis fortè gloriabitur, quod Dei beneficia non rejecerit? Hoc profectò extremæ dementiæ foret, ac si quis jactaret se, quod, cum posset miser esse, & se in puteum præcipitem dare, id tamen non fecit. At istud etiam divinæ misericordiæ fuit, quæ si lucem, & opem suam subtraheret, nec ejus dona agnoscere, nec iis uti possemus. Superanda igitur cupiditas gloriæ, dilectione justitiæ, aded ut in his, quæ rectè facimus, amor humanæ laudis cedat amori veritatis. In nullo enim glorandum, quandoquidem nostrum nihil est. Et hoc est fundamentum omnium virtutum, scire & credere, quod ex nobis ipsis nihil possumus, nihil sumus, nihil habemus. Deus enim est, qui operatur in nobis & velle & perficere; atque ided timendum ne gratia Dei, quæ datur humili, auferatur superbo.

M

§. XXVII.